

DAVACI :

DAVALILAR : 1- Adalet Bakanlığı / ANKARA
(Bilgi Edinme ve Değerlendirme Kurulu)
VEKİLLERİ: .

2- Hakimler Savcılar Kurulu / ANKARA
VEKİLLERİ :

DAVANIN KONUSU : Davacı tarafından,

görev yapmaktayken 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 3/1. maddesi uyarınca meslekten çıkarılmasına ilişkin Hakimler Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulu kararının dayanağını teşkil eden tüm bilgi ve belgelerin tarafına verilmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine dair 21/04/2017 tarih ve 2017-2561/11570 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Sekreterliği işlemi ile bu işleme karşı Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'na yapılan itiraz başvurusunun reddine ilişkin Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun 25/05/2017 tarih ve K:2017/1036 sayılı işleminin ve anılan işlemin dayanağını teşkil eden ve bilgi edinme talepli başvurusunun karşılanmamasına gerekçe olarak gösterilen Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun 04/08/2016 tarih ve 2016/1 sayılı İlke Kararı'nın iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI :

-Davacı tarafından, . 10/08/2016 tarih ve 2016/357 sayılı kararla HSYK 2. Dairesi tarafından açığa alındığı, HSYK Genel Kurulu'nun 31/08/2016 tarih ve 2016/428 sayılı kararıyla da meslekten ihraç edildiği, yeniden inceleme talebinin de 29/11/2016 tarih ve 2016/434 sayılı karar ile reddedildiği, bu süreçte, kendisiyle ilgili hiçbir somut isnatta bulunulmadığından savunma hakkını kullanamadığı, savunma hakkının engellendiği, Anayasa'nın 139/2. maddesindeki soruşturma yapılmadan disiplin cezası verilemeyeceği kuralı ile 2082 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu'nun 71. maddesindeki savunma alınmadan disiplin cezası verilemeyeceği kuralına ve disiplin hukuku ilkelerine aykırı olarak karar verildiği,

-Savunma hakkını kullanabilmek için 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 4. ve 11. maddeleri uyarınca HSYK'dan bilgi belge talebinde bulunduğu, talebin 21/04/2017 tarih ve 2017-2561/11570 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Sekreterliği işlemi ile reddedildiği, bunun üzerine Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'na yaptığı itiraz sonucu Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun 25/05/2017 tarih ve 2017/1036 sayılı işlemi ile 2016/1 sayılı İlke Kararına dayanılarak, Anayasa'nın 74. maddesi ile 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 4., 5., 10., 11. ve 18/2. maddelerine aykırı olarak itirazın reddine karar verdiği,

**T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE**

Esas No : 2020/2089

Karar No : 2021/1720

-4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun "İstihbarata ilişkin bilgi veya belgeler" başlıklı 18. maddesinde, "Sivil ve askerî istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır. Ancak, bu bilgi ve belgeler kişilerin çalışma hayatını ve meslek onurunu etkileyecek nitelikte ise, istihbarata ilişkin bilgi ve belgeler bilgi edinme hakkı kapsamı içindedir." hükmü olduğu, bu hüküm gereği kendisinin meslekten ihraç edilmesi sonucunu doğuran olaylara ilişkin bilgi ve belgelerin verilmesi gerektiği, Kurul kararı ile Kanun hükümlerinin yok sayıldığı,

-Anayasa'nın temel haklar ve ödevler bölümünde düzenlenen "Bilgi Edinme Hakkı"na ilişkin olarak Kurul'un ilke kararı ile düzenleme yapma yetkisi olmadığı, Kurul'un temel hak ve özgürlüklerin kapsamını daraltıcı bir ilke kararı veremeyeceği, bunun yetki gaspı olduğu, Anayasa ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nda Kurul'a bu yönde bir yetki verilmediği, bilgi edinme taleplerinin Anayasa'nın 20/3 ve 74. maddeleri ile doğrudan ilgili olduğu,

-Kurul'un bilgi edinme hakkını yasaklayacak mahiyette karar veremeyeceği, idareyi iş ve işlemlerinde ölçsüz ve orantısız şekilde keyfiliğe itebilecek, idarenin işlemlerinde şeffaflık, açıklık ve hesap verilebilirlik ilkelerini ortadan kaldıran bir ilke kararı alınamayacağı, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 1. maddesinde Kanun'un amacının; "demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemek" olduğunun belirtildiği, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun red kararı ile demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 4. maddesinde yer alan "Herkes bilgi edinme hakkına sahiptir." hükmüne aykırı davranıldığı,

- AİHS'nin 6/2. maddesi ve Anayasa'nın 38/4. maddesinde masumiyet karinesinin düzenlendiği, İlke Kararının masumiyet karinesini ihlal ettiği, soruşturmaya uğrayanların tamamının suçlu kabul edildiği,

-İlke kararının adil yargılanma hakkının temeli olan savunma hakkını ihlal ettiği, fiilsiz failler ortaya çıkardığı, hukuka aykırılıkları gizleme amacına hizmet ettiği,

-Bilgi edinme talebinin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 16. maddesindeki devlet sırrına ilişkin bilgi belgelerden de sayılamayacağı, bir haksızlığa ilişkin bilgilerin hiçbir zaman devlet sırrı olarak koruma altına alınamayacağı, ayrıca soruşturma sürecinde yapılan ve mahiyeti bakımından gizli tutulması gereken belirli işlemlere ve bunların içeriklerine ilişkin bilgilerin devlet sırrı kapsamında değerlendirilemeyeceği, devlet sırrının devletin temel güvenliğine ve dış ilişkilerine ilişkin hususlarda başta askeri ve istihbari bilgilerin gizli kalmasına ilişkin olduğu,

-Bilgi edinme talebinin 4982 sayılı Kanun'un 19. maddesindeki idarî soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgelerden de sayılamayacağı, zira kendisi ile ilgili idari soruşturmanın sona erdiği, ihraç kararının kesinleştiği, tamamlanmış soruşturmalar hakkında bu maddenin uygulanamayacağı,

-Bilgi edinme talebinin 4982 sayılı Kanun'un 20. maddesindeki adlî soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgelerden de sayılamayacağı, kendisinin savunma hakkını kullanabilmek için ihraç kararının hangi bilgi ve belgelere dayandığı hakkında bilgi istediği,

**T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE**

Esas No : 2020/2089

Karar No : 2021/1720

-Kurul'un 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 1., 4., 5., 10., 11. ve 18/2. maddelerine, Anayasa'nın 20 ve 74. maddelerine, adil yargılanma hakkına, masumiyet karinesine, savunma hakkına aykırı karar verdiği, ileri sürülmektedir.

DAVALILARIN SAVUNMALARI :

Davalı Adalet Bakanlığı'nın Savunması:

-Davalı Adalet Bakanlığı tarafından, dava konusu işlemde herhangi bir hukuka aykırılık bulunmadığı,

-4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 14. maddesinde, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun, bilgi edinme başvurusuyla ilgili yapılacak itirazlar üzerine verilen kararları incelemek ve kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin kararlar vermek üzere oluşturulduğuna belirtildiği, aynı Kanun'un 13. maddesinde, bilgi edinme istemi reddedilen başvuru sahiplerinin yargı yoluna başvurmadan önce kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde Kurula itiraz edebilecekleri ve Kurulun bu konudaki kararını 30 iş günü içinde vermekle yükümlü olduğuna belirtildiği,

-Davacı ' ' olarak görev yaparken HSYK Genel Kurulu'nun 31/08/2016 tarih ve 2016/428 sayılı kararıyla meslekten ihraç edildiği, daha sonra ihraç kararının hangi gerekçeyle yapıldığını öğrenebilmek adına Hakimler ve Savcılar Kurulu'ndan hakkındaki tüm bilgi ve belgelerin bir örneğini talep ettiği ve başvurusunun HSYK Genel Kurulu'nun 21/04/2017 tarihli işlemiyle reddedildiği, yine Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'na yaptığı itiraz başvurusunun da 2016/1 sayılı ilke kararı gerekçe gösterilerek reddedildiği,

-Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun almış olduğu 2016/1 sayılı İlke Kararının, Olağanüstü Hal çerçevesinde çıkartılan Kanun Hükmünde Kararnamelerde yer alan tedbirler ile bunların uygulanmasına ilişkin iş ve işlemlere yönelik bilgi edinme başvurularının cevaplanmasına ilişkin olarak yol gösterici olması amacıyla 4982 sayılı Kanun'un 14. maddesinin "Bilgi edinme başvurusuyla ilgili yapılacak itirazlar üzerine, verilen kararları incelemek ve kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar vermek üzere; Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu oluşturulmuştur." hükmünün verdiği yetkiye dayanılarak alındığı, nitekim bir başka olayda Kurulun bu türden bir düzenleme yapmaya ve kararlar almaya yetkili olduğuna Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi'nin 13/05/2016 tarih ve E:2015/7692, K:2016/2967 sayılı bozma kararı ile de teyit edildiği,

-Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunan terör örgütlerine üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen kişi ve kuruluşlar hakkında yürütülmekte olan idari ve adli soruşturmaların henüz devam etmesi, bu soruşturmaların devletin emniyeti ile milli güvenliği açısından taşıdığı önem sebebiyle gerek Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamelerinin eki listelerde sayılarak kamu görevinden çıkartılan kişiler ile kapatılan kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgi ve belgeler hakkındaki bilgi edinme başvurularının, gerekse bu kapsamda yürütülen adli ve idari soruşturmalara ilişkin bilgi ve belgelerin, açıklanması hâlinde 4982 sayılı Kanun'un 16. maddesinde zikredilen Devletin emniyetine, dış ilişkilerine, millî savunmasına ve millî güvenliğine açıkça zarar verecek türden bilgi ve belgelerden olması, ilaveten bu türden bilgi ve belgelerin 4982 sayılı Kanun'un "İdarî soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler" başlıklı 19.

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2020/2089
Karar No : 2021/1720

maddesi ile "Adli soruşturma ve kovuşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler" başlıklı 20. maddesinde sayılan haller kapsamında olması nedeniyle idari ve adli soruşturmalar tamamlanmadan erişime açılmalarının anılan mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil edeceği değerlendirildiğinden, kamu kurum ve kuruluşları için yeknesak bir uygulama sağlanması açısından anılan İlke Kararının alındığı,

-Bilgi edinme başvurusunun anılan İlke Kararı kapsamında olup olmadığının ilgili idare tarafından değerlendirileceği, idarenin kararına karşı itiraz yoluna başvurulması durumunda ise Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunca somut olaya ilişkin karar alınabileceği, dava konusu başvurunun incelenmesi neticesinde başvuru konusu talebin anılan ilke kararı kapsamında olduğu değerlendirildiğinden Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunca talebin reddine karar verildiği, kararda 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'na aykırı herhangi bir husus bulunmadığı, savunulmaktadır.

Davalı Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun Savunması:

-Davalı Hakimler ve Savcılar Kurulu tarafından, dava konusu işlemde herhangi bir hukuka aykırılık bulunmadığı,

-Dava dilekçesinin reddi gerektiği, zira kendilerine tebliğ edilen dava dilekçesinin fotokopi olduğu ve ıslak imza taşımadığı, aslının aynı olduğuna ya da elektronik imzalı olduğuna dair hukuken geçerli resmi bir onay/elektronik imza doğrulama amacı taşımadığı, dava konusu Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu kararı ile dava dilekçesi eklerinin dilekçe ekinde yer almadığı,

-Davanın incelenmeksizin reddine karar verilmesi gerektiği, Anayasa'nın "Hakimler ve Savcılar Kurulu" başlıklı 159. maddesinin 10. fıkrasına göre, HSK'nın meslekten çıkarma cezasına ilişkin olanlar dışındaki kararlarına karşı yargı yoluna başvurulamayacağının belirtildiği, 6087 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 33/5. maddesinin de aynı doğrultuda olduğu, bu konuda bir çok yargı kararı olduğu,

-HSK'nın hizmet birimi olan HSK Genel Sekreterliği işlemi ile cevap verilmiş olmasının bilgi edinme başvurusunun reddine ilişkin Kurul işleminin yargı denetimine açılması sonucunu doğurmayacağı, aksi halde Kanun hükmü dolanılarak yargı yolu kapalı olan bir idari işlemin yargısal incelemeye tabi tutulmasının söz konusu olacağı,

-Her ne kadar 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 15. maddesinde, yargı denetimi dışında kalan işlemlerden bazıları hakkında bilgi edinme hakkının kullanabileceği belirtilse de, maddedeki idari işlemin "kişinin çalışma hayatını" ve "mesleki onurunu" etkileyecek olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi gerektiği, olağanüstü hal çerçevesinde üstün kamu yararı gözetilerek tesis edilen dava konusu işlemin davacının meslek onurunu etkileme niteliği taşıması nedeni ile HSK Genel Sekreterliği işleminin esasının incelenmesine olanak bulunmadığı,

-667 sayılı KHK'nın 1. maddesinde "Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, 20/07/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında, darbe teşebbüsü ve terörle mücadele çerçevesinde alınması zaruri olan tedbirler ile bunlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir." hükmü olduğu, 6749 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'da da aynı yönde kurallara yer verildiği, "Yargı mensupları ile bu meslekten sayılanlara ilişkin tedbirler" başlıklı 3/1. maddesinde ise "Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu

**T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE**

**Esas No : 2020/2089
Karar No : 2021/1720**

karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen Anayasa Mahkemesi üyeleri hakkında Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunun salt çoğunluğunca; Yargıtay daire başkanı ve üyeleri hakkında Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunca; Danıştay daire başkanı ve üyeleri hakkında Danıştay Başkanlık Kurulunca; hâkim ve savcılar hakkında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulunca, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi daire başkanı ve üyeleri hakkında Başkanlar Kurulunca; Askeri Yargıtay daire başkanı ve üyeleri hakkında Başkanlar Kurulunca; askeri hâkimler hakkında Millî Savunma Bakanının başkanlığında, Millî Savunma Bakanı tarafından birinci sınıf askeri hâkimler arasından seçilecek iki askeri hâkimden oluşan komisyonca ve Sayıştay meslek mensupları hakkında Sayıştay Başkanının başkanlığında, başkan yardımcıları ile Sayıştay Başkanı tarafından belirlenecek bir daire başkanı ve bir üyeden oluşan komisyonca meslekte kalmalarının uygun olmadığına ve meslekten çıkarılmalarına karar verilir. Bu kararlar, Resmî Gazete'de yayımlanır ve yayımı tarihinde ilgililere tebliğ edilmiş sayılır. Meslekten çıkarma kararlarına karşı ilgili kanunlarda yer alan hükümler uyarınca itiraz edilmesi veya yeniden inceleme talebinde bulunulması üzerine verilen kararlar da Resmî Gazete'de yayımlanır ve yayımı tarihinde ilgililere tebliğ edilmiş sayılır. Görevden uzaklaştırılanlar veya görevlerine son verilenlerin silah ruhsatları ve pasaportları iptal edilir ve bu kişiler oturdukları kamu konutlarından veya vakıf lojmanlarından on beş gün içinde tahliye edilir." hükmü olduğu,

-667 sayılı KHK'nın 3/1. maddesi hükmü uyarınca görevine son verilen davacının yaptığı bilgi edinme başvurusunun Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 16., 19. ve 20. maddelerine aykırı olduğundan talep edilen bilgi ve belgelerin verilmediği,

-Davacının bilgi edinme talebinin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 8. maddesine aykırı olduğu, söz konusu maddede, "Kurum ve kuruluşlarca yayımlanmış veya yayın, broşür, ilân ve benzeri yollarla kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler, bilgi edinme başvurularına konu olamaz. Ancak, yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgelerin ne şekilde, ne zaman ve nerede yayımlandığı veya açıklandığı başvurana bildirilir." hükmünün bulunduğu,

-15/07/2016 tarihli askeri darbe girişimi üzerine, kamu düzeni ve güvenliği açısından Anayasa'nın 120. maddesi ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu çerçevesinde; Milli Güvenlik Kurulu'nun 20/07/2016 tarih, ve 498 sayılı tavsiye kararı ile olağanüstü hal ilan edilmesinin tavsiye edilmesi üzerine Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu'nun ülke genelinde olağanüstü hal ilan edilmesine karar verdiği, TBMM'de onaylanan kararın 21/07/2016 tarih ve 29777 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiği,

-Bakanlar Kurulunca 22/07/2016 tarihinde kararlaştırılan 667 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin KHK'nın, 23/07/2016 tarih, 29779 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulduğu, anılan KHK çerçevesinde toplanan HSYK Genel Kurulu tarafından davacı hakkında "FETÖ/PYD" örgütü ile iltisak ve irtibatının olduğunun sabit görüldüğü gerekçesiyle KHK'nın 3/1. maddesi gereği meslekte kalmasının uygun olmadığına ve meslekten çıkarılmasına karar verildiği, söz konusu işlemin "olağanüstü tedbir" niteliğinde bir göreve son verme işlemi olduğu, KHK'ya göre detaylı bir tahkikat, soruşturma öngörülmediği halde titiz çalışmalar sonucu KHK'nın uygulandığı,

-Davacının başvurusunun Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 12/2. ve 30. maddelerine aykırı olduğu, Kanun ve Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu,

-Her hak gibi bilgi edinme hakkının da sınırsız kullanılabilecek bir hak olmadığı, kişilerin

bilgi edinme hakkını kullanma kapsamında idareye yaptıkları başvuruların her hangi bir sınırlamaya tabi olmaksızın her türlü bilgi ve belgeye ulaşma hakkına sahip olma olanağı vermeyeceği, kişilerin bilgi edinme haklarının yanında, kamunun ve diğer kişilerin hak ve özgürlüklerinin de hukuk tarafından korunma altına alındığı, bilgi edinme hakkının kullanılmasının, kamunun ortak yararını ve kişilerin bireysel yararlarını dikkate alan adil bir dengeye dayanması gerektiği,

-Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun, kişilerin bilgi edinme haklarını yasal güvenceye kavuşturup, bilgi edinme hakkının kullanımına ilişkin idari usulü düzenlerken, bireysel yarar ile kamu yararı ve diğer bireysel yararlar arasında denge oluşturmaya çalıştığı, kişisel bir hakkın kullanılmasının, kişilerin toplamı olan toplumun ortak yararını ortadan kaldırmaması gerektiği, Kanun koyucunun bilgi edinme hakkını düzenlerken, kamu yararı ve diğer kişilerin yararlarını dikkate alarak, hakkın kullanımının sınırlarını belirlediği,

-Kurulun dava konusu edilen işleminde, "Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun İlke Kararı" değil, yukarıda belirtilen yasa ve yönetmelik hükümlerinin esas alındığı, bu nedenle, davacının söz konusu ilke kararına yönelik hukuka aykırılık iddialarının Kurul işlemini etkileyen bir yönü bulunmadığı,

-Bununla birlikte, söz konusu İlke Kararında ve dava konusu işlemlerde herhangi bir hukuka aykırılık bulunmadığı, savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ :

DÜŞÜNCESİ : Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY SAVCISI :

DÜŞÜNCESİ : Dava; davacının bilgi edinme başvurusunun reddine ilişkin Bilgi Edinme Kurulunun 25/07/2017 tarihli, 2017/1036 sayılı kararı ile dayanağı aynı Kurulun 04/08/2016 tarihli, 2016/1 sayılı İlke Kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunun 14. maddesinde: "Bilgi edinme başvurusuyla ilgili yapılacak itirazlar üzerine, verilen kararları incelemek ve kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar vermek üzere; Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu oluşturulmuştur." kuralı yer almıştır.

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu, bilgi edinme başvurusuyla ilgili yapılacak itirazları incelemenin yanı sıra kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar vermek amacıyla kurulmuştur. Kurul görevlerini gerçekleştirmek üzere bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin ilkeleri belirleyen kararlar alabilir.

4982 sayılı Kanunun 5. maddesinde kurum ve kuruluşlarının, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlü oldukları kurala bağlanmış; bilgi edinme hakkının sınırları 15 ila 28. maddeleri arasında düzenlemeye konu edilmiştir.

Kanunun "Devlet sırrına ilişkin bilgi veya belgeler" başlıklı 16. maddesinde: "Açıklanması halinde Devletin emniyetine, dış ilişkilerine, milli savunmasına ve milli güvenliğine açıkça zarar

verecek ve niteliği itibarıyla Devlet sırrı olan gizlilik dereceli bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır.”; “İdari soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler” başlıklı 19. maddesinde: “Kurum ve kuruluşların yetkili birimlerince yürütülen idari soruşturmalara ilgili olup, açıklanması veya zamanından önce açıklanması halinde; a) Kişilerin özel hayatına açıkça haksız müdahale sonucunu doğuracak, b) Kişilerin veya soruşturmayı yürüten görevlilerin hayatını ya da güvenliğini tehlikeye sokacak, c) Soruşturmanın güvenliğini tehlikeye düşürecek, d) Gizli kalması gereken bilgi kaynağının açığa çıkmasına neden olacak veya soruşturma ile ilgili benzeri bilgi ve bilgi kaynaklarının temin edilmesini güçleştirecek bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.”; “Adli soruşturma ve kovuşturmayla ilişkin bilgi veya belgeler” başlıklı 20. maddesinde ise: “Açıklanması veya zamanından önce açıklanması halinde; a) Suç işlenmesine yol açacak, b) Suçların önlenmesi ve soruşturulması ya da suçluların kanuni yollarla yakalanıp kovuşturulmasını tehlikeye düşürecek, c) Yargılama görevinin gereğince yerine getirilmesini engelleyecek, d) Hakkında dava açılmış bir kişinin adil yargılanma hakkını ihlal edecek, Nitelikteki bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır. 04/04/1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, 18/06/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu, 06/01/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu ve diğer özel kanun hükümleri saklıdır.” kurallarına yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacının ' olarak görev yapmakta iken 667 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin 3. maddesinin 1. fıkrası uyarınca Hakimler ve Savcılar Kurulu Genel Kurulunun 31/08/2016 tarihli, 2016/428 sayılı kararı ile hakkında meslekte kalmasının uygun olmadığına ve meslekten çıkarılmasına karar verildiği, karara dayanak teşkil eden tüm bilgi ve belgelerin verilmesi yönündeki davacı başvurusunun 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca yerinde görülmemesine ilişkin Hakimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliğinin 21/04/2017 tarihli, 11570 sayılı işlemine karşı yapılan itirazın reddi yolundaki Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunun 25/05/2017 tarihli, 2017/1036 sayılı kararının ve dayanak olarak gösterilen aynı Kurulun 04/08/2016 tarihli, 2016/1 sayılı ilke kararının iptali istemiyle görülen davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İlke kararının; 1) Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamelerin eki listelerde sayılarak kamu görevinden çıkarılan kişiler ile kapatılan kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgi ve belgeler hakkındaki bilgi edinme başvurularının 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 16, 19. ve 20. maddeleri uyarınca bilgi edinme hakkı kapsamı dışında değerlendirilmesi ve konu ile ilgili uygulamanın bu doğrultuda yapılması gerektiği, 2) Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen ve bu nedenlerle haklarında idari veya adli soruşturma başlatılan, açığa alınan ve/veya 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3. ve 4. maddeleri uyarınca kamu görevinden çıkarılan kişilerle ilgili bu işlemler ile bu kapsamda yürütülen adli ve idari soruşturmalara ilişkin bilgi ve belgelerin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 19. ve 20. maddeleri uyarınca bilgi edinme hakkı kapsamı

dışında değerlendirilmesi ve konu ile ilgili uygulamanın bu doğrultuda yapılması gerektiği, bu hususların 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 14. maddesinin tanıdığı yetki çerçevesinde, 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında yer alan kamu kurum ve kuruluşlarına bildirilmesini içerdiği görülmektedir.

4982 sayılı Bilgi Edinme Kanununun 15 ila 28. maddeleri arasında bilgi edinme hakkının sınırları belirlenmiştir. Bu kanun kapsamı dışında tutulan konular arasında Devlet sırrına ilişkin bilgi veya belgeler, idari soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler ile adli soruşturma ve kovuşturmaya ilişkin bilgi veya belgelere de yer verilmiştir. Dava konusu ilke kararı da 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3. ve 4. maddeleri uyarınca kamu görevinden çıkarılan kişilerle ilgili bu işlemler ile bu kapsamda yürütülen adli ve idari soruşturmalara ilişkin bilgi ve belgelerin bilgi edinme hakkı kapsamı dışında olduğu değerlendirilmesine dayanmakta olup, dayanağı kanuni düzenlemelere aykırı bir yönü bulunmamaktadır.

Dava konusu uygulama işlemine gelince;

Davacının 667 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin 3. maddesinin 1. fıkrası uyarınca meslekten çıkarılmasına ilişkin karara karşı yaptığı yeniden inceleme talebinin reddine ilişkin Hakimler ve Savcılar Kurulu Genel Kurulunun 29/11/2016 tarihli, 2016/434 sayılı kararının iptali ile bu karar nedeniyle yoksun kaldığı özlük ve parasal haklarının 01/09/2016 tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istemiyle Hakimler ve Savcılar Kuruluna karşı Danıştay 5. Dairesinin 2017/4031 esasına kayden açmış olduğu davanın yanı sıra anılan idareye karşı açmış olduğu E:2017/5843 sayılı davanın da derdest olduğu, ceza yargılaması yönünden ise Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesinin E:2017/215 sayılı dosyasında hakkında mahkumiyet kararı verildiğinin UYAP kayıtlarından görüldüğü uyuşmazlıkta, davacının hakimlik mesleğinden 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3. maddesi uyarınca çıkarılan kişiler arasında olduğundan bu kapsamdaki bilgi ve belgelerin 4982 sayılı Yasanın 19. maddesi ve ilke kararına göre bilgi edinme hakkına konu bilgi ve belgeler arasında yer almamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, **davanın reddi** gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onuncu Dairesince; duruşma için taraflara önceden bildirilen 08/04/2021 tarihinde, davacıyı temsilen gelen olmadığı, davalı Hakimler ve Savcılar Kurulu vekilinin mazeret dilekçesi sunduğu, davalı Adalet Bakanlığı'nı temsilen

geldiği, Danıştay Savcısının hazır olduğu görülmekle, açık duruşmaya başlandı. Davalı Hakimler ve Savcılar Kurulu vekilinin mazereti kabul edilerek, gelen tarafa usulüne uygun olarak söz verilerek dinlendikten ve Danıştay Savcısının düşüncesi alındıktan sonra gelen tarafa son kez söz verilip, duruşma tamamlandı. Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

MADDİ OLAY VE HUKUKİ SÜREÇ :

Dava; davacının olarak görev yapmaktayken 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 3/1. maddesi uyarınca meslekten çıkarılmasına ilişkin Hakimler Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulu kararının dayanağını teşkil eden tüm bilgi ve belgelerin tarafına verilmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine dair 21/04/2017 tarih ve 2017-2561/11570 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Sekreterliği işlemi ile bu işleme karşı Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'na yapılan itiraz başvurusunun reddine ilişkin Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun 25/05/2017 tarih ve K:2017/1036 sayılı işleminin ve anılan işlemin dayanağını teşkil eden ve bilgi edinme talepli başvurusunun karşılanmamasına gerekçe olarak gösterilen Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun 04/08/2016 tarih ve 2016/1 sayılı İlke Kararı'nın iptali istemiyle açılmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

İLGİLİ MEVZUAT:

Anayasa'nın "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74. maddesinin f. fıkrasında, "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir." hükmü,

Anayasa'nın "Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması" başlıklı 15. maddesinde, "Savaş, seferberlik veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir." hükmü yer almaktadır.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesinde, "Bu Kanunun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir." hükmü, "Bilgi edinme hakkı" başlıklı 4. maddesinde, "Herkes bilgi edinme hakkına sahiptir." hükmü,

"Bilgi verme yükümlülüğü" başlıklı 5. maddesinde, "Kurum ve kuruluşlar, **bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki** her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler. Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz." hükmü,

"Yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler" başlıklı 8. maddesinde, "Kurum ve kuruluşlarca yayımlanmış veya yayın, broşür, ilân ve benzeri yollarla kamuya açıklanmış bilgi veya belgeler, bilgi edinme başvurularına konu olamaz. Ancak, yayımlanmış veya kamuya açıklanmış bilgi veya belgelerin ne şekilde, ne zaman ve nerede yayımlandığı veya açıklandığı başvurana bildirilir." hükmü,

**T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE**

Esas No : 2020/2089

Karar No : 2021/1720

"İtiraz usulü " başlıklı **13. maddesinde**, Bilgi edinme istemi (...) (1) reddedilen başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce kararın tebliğinden itibaren onbeş gün içinde Kurula itiraz edebilir. Kurul, bu konudaki kararını otuz iş günü içinde verir. Kurum ve kuruluşlar, Kurulun istediği her türlü bilgi veya belgeyi onbeş iş günü içinde vermekle yükümlüdürler. Kurula itiraz, başvuru sahibinin idarî yargıya başvurma süresini durdurur." hükmü,

Dava konusu işlemlerin tesis edildiği tarihte yürürlükte olan haliyle "Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu " başlıklı **14. maddesinde**, "Bilgi edinme başvurusuyla ilgili yapılacak itirazlar üzerine, (...) (2) verilen kararları incelemek ve **kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar vermek üzere**; Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu oluşturulmuştur.

Kurulun sekretarya hizmetleri Adalet Bakanlığı tarafından yerine getirilir.

Kurulun görev ve çalışmalarına ilişkin esas ve usuller Başbakanlıkça hazırlanarak yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle düzenlenir. " hükmü,

"Devlet sırrına ilişkin bilgi veya belgeler" başlıklı **16. maddesinde**, "Açıklanması hâlinde Devletin emniyetine, dış ilişkilerine, millî savunmasına ve millî güvenliğine açıkça zarar verecek ve niteliği itibarıyla Devlet sırrı olan gizlilik dereceli bilgi veya belgeler, bilgi edinme hakkı kapsamı dışındadır." hükmü,

"İstihbarata ilişkin bilgi veya belgeler" başlıklı **18. maddesinde**, "Sivil ve askerî istihbarat birimlerinin görev ve faaliyetlerine ilişkin bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır. Ancak, bu bilgi ve belgeler kişilerin çalışma hayatını ve meslek onurunu etkileyecek nitelikte ise, istihbarata ilişkin bilgi ve belgeler bilgi edinme hakkı kapsamı içindedir." hükmü,

"İdarî soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler " başlıklı **19. maddesinde**, "Kurum ve kuruluşların yetkili birimlerince yürütülen idarî soruşturmalarla ilgili olup, açıklanması veya zamanından önce açıklanması hâlinde;

a) Kişilerin özel hayatına açıkça haksız müdahale sonucunu doğuracak,

b) Kişilerin veya soruşturmayı yürüten görevlilerin hayatını ya da güvenliğini tehlikeye sokacak,

c) Soruşturmanın güvenliğini tehlikeye düşürecek,

d) Gizli kalması gereken bilgi kaynağının açığa çıkmasına neden olacak veya soruşturma ile ilgili benzeri bilgi ve bilgi kaynaklarının temin edilmesini güçleştirecek,

Bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır." hükmü,

"Adlî soruşturma ve kovuşturmayla ilişkin bilgi veya belgeler " başlıklı **20. maddesinde**, "Açıklanması veya zamanından önce açıklanması hâlinde;

- a) Suç işlenmesine yol açacak,
 - b) Suçların önlenmesi ve soruşturulması ya da suçluların kanunî yollarla yakalanıp kovuşturulmasını tehlikeye düşürecek,
 - c) Yargılama görevinin gereğince yerine getirilmesini engelleyecek,
 - d) Hakkında dava açılmış bir kişinin adil yargılanma hakkını ihlâl edecek,
- Nitelikteki bilgi veya belgeler, bu Kanun kapsamı dışındadır.

04/04/1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, 18/06/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu, 06/01/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu ve diğer özel kanun hükümleri saklıdır." hükmü bulunmaktadır.

Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas Ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin dava konusu işlemlerin tesis edildiği tarihlerde yürürlükte olan haliyle 25. maddesinde, "Kurul; bilgi edinme başvurusuyla ilgili olarak yapılacak itirazlar üzerine, Kanun'un 16 ve 17 nci maddelerinde öngörülen sebeplere dayanılarak verilen kararları inceler ve karara bağlar; kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar verir. **Kurul, bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin hususları düzenlemeye yetkilidir.**" hükmüne yer verilmiştir.

Olağanüstü Hal KHK'ları Kapsamındaki Tedbir ve İşlemlerle İlgili Bilgi Edinme Başvuruları Hakkında 04/08/2016 tarih ve 2016/1 sayılı İlke Kararı: "Bilindiği üzere, Fethullahçı Terör Örgütünün (FETÖ/PDY) 15 Temmuz 2016 silahlı darbe teşebbüsü neticesinde 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde Olağanüstü Hal ilan edilmiş ve alınan Olağanüstü Hal Kararı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21/07/2016 tarihli ve 1116 Karar Nolu kararı ile onaylanmıştır. Bu çerçevede Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamelerinde yer alan tedbirler ile bunların uygulanmasına ilişkin işlemlerle ilgili olarak yapılacak olan bilgi edinme başvurularının yanıtlanmasında izlenecek usul ve esaslara ilişkin olarak;

1-Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamelerinin eki listelerde sayılarak kamu görevinden çıkartılan kişiler ile kapatılan kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgi ve belgeler hakkındaki bilgi edinme başvurularının 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 16 ncı, 19 uncu ve 20 nci maddeleri uyarınca bilgi edinme hakkı kapsamı dışında değerlendirilmesi ve konu ile ilgili uygulamanın bu doğrultuda yapılması gerektiği,

2- Terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen ve bu nedenlerle haklarında idari veya adli soruşturma başlatılan, açığa alınan ve/veya 667 sayılı Kanunun Hükmünde Kararnamenin 3 ve 4. maddeleri uyarınca kamu görevinden çıkartılan kişilerle ilgili bu işlemler ile bu kapsamda yürütülen

adli ve idari soruşturmalara ilişkin bilgi ve belgelerin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca talep edilmesi durumunda başvuruların mezkur Kanunun 19 uncu ve 20 nci maddeleri uyarınca bilgi edinme hakkı kapsamı dışında değerlendirilerek bu doğrultuda uygulamaya gidilmesi gerektiği,

Hususlarının 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 14 üncü maddesinin Kurulumuza tanıdığı yetki çerçevesinde; 4982 sayılı Kanun kapsamında yer alan kamu kurum ve kuruluşlarına bildirilmesine oy birliğiyle karar verilmiştir."

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Dava konusu Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun 04/08/2016 tarih ve 2016/1 sayılı İlke Kararının incelenmesi:

Anayasa ile kurulan hür demokrasi düzenini, temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik 15/07/2016 tarihli darbe girişimi üzerine; kamu düzeni ve güvenliği açısından Anayasa'nın 120. maddesi ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu çerçevesinde; Milli Güvenlik Kurulu'nun 20/07/2016 tarih ve 498 sayılı kararı ile Hükümete olağanüstü hâl ilan edilmesi tavsiyesi üzerine, Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu ülke genelinde olağanüstü hâl ilan edilmesine karar vermiş, Türkiye Büyük Millet Meclisinde onaylanan karar 21/07/2016 tarih ve 29777 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Olağanüstü hâli gerekli kılan konu, 667 sayılı KHK'nın amacı ile 3. ve 4. maddelerinde düzenlenen tedbirlerin kapsamı ve mahiyeti birlikte değerlendirildiğinde, anılan tedbirler vasıtasıyla başta FETÖ/PDY olmak üzere terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen kişilerin kamu kurum ve kuruluşlarından çıkarılarak Anayasa ile kurulan demokrasi düzeninin korunmak istendiği anlaşılmaktadır.

Buna göre, Kanun Hükmünde Kararname'nin 3. ve 4. maddelerinde öngörülen meslekten veya kamu görevinden çıkarma; adli suç veya disiplin suçu işlenmesi karşılığında uygulanan yaptırımlardan farklı olarak, terör örgütleri ile milli güvenliğe karşı faaliyette bulunduğu kabul edilen diğer yapıların kamu kurum ve kuruluşlarındaki varlığını ortadan kaldırmayı amaçlayan, geçici olmayan ve nihai sonuç doğuran "olağanüstü tedbir" niteliğindedir.

15 Temmuz 2016 tarihinde olduğu gibi Devlet ve millet bekasının gerçek ve yakın bir tehlike altına girdiği durumlarda Anayasa ve Uluslararası Hukukun çizdiği sınırlar çerçevesinde gerekli tedbirlerin alınması zorunlu olmuştur.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 14. maddesinde: "Bilgi edinme başvurusuyla ilgili yapılacak itirazlar üzerine, verilen kararları incelemek ve **kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar vermek** üzere; Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu oluşturulmuştur." hükmü bulunmaktadır.

Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin 25. maddesinde de, "Kurul; bilgi edinme başvurusuyla ilgili olarak yapılacak itirazlar üzerine, verilen kararları inceler ve karara bağlar; **kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar verir. Kurul, bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin hususları düzenlemeye yetkilidir.**" hükmüne yer verilmiştir.

Söz konusu maddelerden, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun, bilgi edinme başvurusuyla ilgili yapılacak itirazları incelemek ve kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar vermek amacıyla kurulduğu ve bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin ilkeleri belirleyen kararlar alabileceği anlaşılmaktadır.

4982 sayılı Kanun'un 5. maddesinde kurum ve kuruluşların, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlü oldukları belirtilmiştir;

15 ila 28. maddeleri arasında da bilgi edinme hakkının sınırları belirlenmiştir. Bilgi edinme hakkı kapsamı dışında tutulan konular arasında Devlet sırrına ilişkin bilgi veya belgeler, idari soruşturmaya ilişkin bilgi veya belgeler ile adli soruşturma ve kovuşturmaya ilişkin bilgi veya belgelere de yer verilmiştir. Dava konusu ilke kararı da 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3. ve 4. maddeleri uyarınca kamu görevinden çıkarılan kişilerle ilgili işlemler ile bu kapsamda yürütülen adli ve idari soruşturmalara ilişkin bilgi ve belgelerin bilgi edinme hakkı kapsamı dışında olduğu değerlendirilmesine dayanmakta olup, anılan kararın dayanağı kanuni düzenlemelere aykırı bir yönü bulunmamaktadır.

Dava konusu, meslekten çıkarma kararına dayanak tüm bilgi ve belgelerin verilmesi istemiyle yapılan 04/04/2017 tarihli başvurunun reddine ilişkin Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun 21/04/2017 tarih ve 2017-2561/11570 sayılı işlemi ile bu işleme karşı yapılan itirazın reddine ilişkin, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun 25/05/2017 tarih ve K:2017/1036 sayılı kararının incelenmesi:

Davalı Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun, dava konusu edilen işlemine karşı kanun yolu kapalı olduğundan bahisle davanın incelenmeksizin reddine karar verilmesi gerektiğine ilişkin usuli itirazı; dava konusu edilen işlemin Hakimler ve Savcılar Kurulu Genel Sekreterliği tarafından tesis edilmiş olması nedeniyle, Anayasa'nın 159. maddesinin 10. fıkrasında bahsi geçen "Kurulun meslekten çıkarma cezasına ilişkin olanlar dışındaki kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamaz." hükmü kapsamında yer almadığı sonucuna varıldığından, söz konusu usuli itiraz yerinde görülmemiştir.

Nitekim, Anayasa Mahkemesi'nin 24/02/2021 tarih, 2018/17191 Başvuru No.lu, Kasım İlimoğlu kararında; savcı olarak görev yapmakta iken hakkında soruşturma açılan davacının, kendisi hakkında yürütülen soruşturma evrakının verilmesi talebinin Kurul Genel Sekreterliği tarafından reddedildiği ve işlemde başvurucuya altmış gün içinde idari yargıya başvurabileceğinin hatırlatıldığı, söz konusu işlemin iptali için açılan dava sonucunda verilen iptal kararının istinaf

T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE

Esas No : 2020/2089

Karar No : 2021/1720

incelemesi sonucu Ankara Bölge İdare Mahkemesi 12. İdari Dava Dairesinin 27/03/2018 tarihli kararı ile iptal kararının kaldırıldığı ve davanın reddine hükmedildiği, ret gerekçesinde öncelikle Anayasa'nın Kurula ilişkin hükümleri ile 11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nda yer alan düzenlemeler hatırlatılarak meslekten çıkarma cezası hariç Kurul kararlarına karşı yargı yolunun kapalı olduğunun ifade edildiği, başvurunun soruşturma evrakının örneğinin tarafına verilmesi isteminin Kurul tarafından reddedildiği, söz konusu ret işlemine karşı da yargı yolunun kapalı olduğu ve bu nedenle davanın esasının incelenmesinin mümkün olmadığı belirtilmiştir, bunun üzerine başvuru tarafından bireysel başvuru yapıldığı belirtilerek; Genel Sekreterlik makamının tek başına Kurul kararı olarak nitelenebilecek bir tasarrufta bulunmasının ilgili yasal düzenlemeler uyarınca söz konusu olmadığı, bununla beraber Kurul kararlarına karşı yargı yolunun (meslekten çıkarma kararları dışında) kapalı olduğunu belirleyen Anayasa'nın 159. madde hükmünü yasal düzeyde somutlaştıran 6087 sayılı Kanun'un 33. maddesinde, meslekten çıkarma dışında kararlarına karşı yargı yolunun kapalı olduğu belirtilen birimlerin Genel Kurul ve daireler olarak ifade edildiği, Kurul kararlarına karşı yargı yolunun bir istisna dışında kapalı olduğunu belirleyen bu hükmünde Genel Sekreterliğin zikredilmediği, bu bağlamda gerek Kurula ilişkin görev, yetki ve teşkilatı düzenleyen hükümler gerekse de Kurul kararlarına dair yargı yoluna ilişkin istisnayı belirleyen kurallar dikkate alındığında (Kurul tarafından alınan bir kararın söz konusu olmadığı) salt Genel Sekreterlik tarafından tesis edilen işlemlere karşı yargı yolunun kapalı olduğunu ifade eden açık bir Kanun hükmünün olduğunun söylenemeyeceği, bir başka ifadeyle kategorik olarak Genel Sekreterlik tarafından tesis edilen her türlü işleme karşı yargı yolunun kapatılmadığı; Genel Sekreterliğin, Genel Kurul veya dairelerin kararına dayalı olarak tesis ettiği işlemler ile Genel Kurul veya dairelerin kararlarına hazırlık mahiyetinde olan işlemlerinin yargı denetimine kapalı olduğunun anlaşıldığı, başvuru konusu olayda dava konusu işlem, soruşturma evrakının verilmesi talebinin Genel Sekreterlik tarafından reddine ilişkin bir tasarruf olduğu, Genel Sekreterlik makamı tarafından talebin reddine dair işlem başvurucaya bildirilirken işleme karşı idari yargı yoluna başvurucağının dahi ifade edildiği, bu süreçte başvurunun evrak talebine dair karar organları olan Genel Kurul veya daireler tarafından bir karar alınmadığı, ancak Mahkeme tarafından, ortada Kurul tarafından alınmış bir karar bulunmamasına ve Genel Sekreterlik tarafından yapılan idari işlemlerin yargı denetimine kapalı olduğunu belirleyen açık bir kanun hükmü bulunmamasına karşın davanın incelenmeksizin reddedildiği gerekçesiyle başvurunun Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir.

Davacının 667 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin 3. maddesinin 1. fıkrası uyarınca meslekten çıkarılmasına ilişkin karara karşı yaptığı yeniden inceleme talebinin reddine ilişkin Hakimler ve Savcılar Kurulu Genel Kurulunun 29/11/2016 tarihli, 2016/434 sayılı kararının iptali ile bu karar nedeniyle yoksun kaldığı özlük ve parasal haklarının 01/09/2016 tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istemiyle Hakimler ve Savcılar Kurulu'na karşı Danıştay Beşinci Dairesinin 2017/4031

esasına kayden açmış olduğu davanın yanı sıra anılan idareye karşı açmış olduğu E:2017/5843 sayılı davanın da derdest olduğu, ceza yargılaması yönünden ise Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesinin E:2017/215 sayılı dosyasında hakkında mahkumiyet kararı verildiğinin UYAP kayıtlarından görüldüğü, uyuşmazlıkta, davacı hakimlik mesleğinden 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3. maddesi uyarınca çıkarılan kişiler arasında olduğundan bu kapsamdaki bilgi ve belgelerin 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 19. maddesi ve ilke kararına göre bilgi edinme hakkına konu bilgi ve belgeler arasında yer almadığı anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davacı tarafından meslekten çıkarma kararına dayanak tüm bilgi ve belgelerin verilmesi istemiyle yapılan 04/04/2017 tarihli başvurunun reddine ilişkin Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun 21/04/2017 tarih ve 2017-2561/11570 sayılı işlemi ile bu işleme karşı yaptığı itirazın reddine ilişkin, Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu'nun 25/05/2017 tarih ve K:2017/1036 sayılı kararında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

KARAR SONUCU

Açıklanan nedenlerle;

1. Davanın **REDDİNE**,

2. Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 250,40 TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına,

3. Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için belirlenen 5.940,00 TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idarelere verilmesine,

4. Posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine,

5. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde **Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere**, 08/04/2021 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan Vekili

Üye

Üye

Üye

Üye

YARGILAMA GİDERLERİ (DAVACI) :

Başvuru Harcı : 35,90 TL

Karar Harcı : 35,90 TL

Tamamlama Harcı : 41,90 TL

Posta Gideri : 136,70 TL

TOPLAM : 250,40 TL